21. Търговски и други вземания

в хиляди лева	Бел.	2013	2012
Търговски вземания	30	12,992	7,988
Загуба от обезценка на търговски вземания	30	(5,064)	(5,208)
Гаранции	30	148	243
		8,076	**3,023**
Други вземания		15,894	86
Търговски и други вземания		**23,970**	**3,109**
Аванси по доставка на имоти,машини, съоръжения и оборудване		893	712
Предплащания		484	248
Предплащания и други активи		**1,377**	**960**
		25,347	**4,068**
Нетекущи		-	-
Текущи		25,347	4,068

Възрастовият състав на търговските вземания е описан по-долу:

Без просрочие	5,658	1,745
Просрочие 0-90 дни	2,261	803
Просрочие 91-360 дни	327	1,330
Повече от една година	4,746	4,110
	12,992	**7,988**

Към 31 декември 2013 г. търговските вземания на Дружеството се състоят основно от вземания по присъединяване на нови клиенти в размер на 1,980 хил.лева (2012: 1,733 хил.лева), вземания по пренос на ел.енергия до либерализирани клиенти в размер на 9,471 хил.лева (2012: 5,353 хил.лева) и вземания по предоставени други услуги в размер на 1,114 хил.лева (2012: 1,072 хил. лева).

Експозицията на Дружеството на към кредитен и валутен риск и загуби от обезценка свързани с търговски и други вземания, са оповестени в бележка 30 *Финансови инструменти*.

22. Вземания за данъци

в хиляди лева	2013	2012
ДДС за възстановяване	1,402	3,624
Други вземания	-	5
	1,402	**3,629**

23. Пари и парични еквиваленти

в хиляди лева	Бел.	2013	2012
Парични средства по банкови сметки		87,365	11,355
Пари на път		25	14
Краткосрочни влогове		48,896	26,404
Общо пари и парични еквиваленти	**30**	**136,286**	**37,773**
Пари и парични еквиваленти в отчета за паричните потоци		**136,286**	**37,773**

Краткосрочните влогове представляват парични средства, държани на влог в ЕВН България ЕАД, с матуритет 3 месеца или по-малко.

Пари на път представляват парични средства, които са събрани, но все още са неполучени и неосчетоводени по сметката на банката на Дружеството.

Експозицията на Дружеството спрямо рисковете от промяна на лихвените проценти и анализ на чувствителността са оповестени в бележка 30 *Финансови инструменти*.

24. Капитал и резерви

Регистриран капитал и премиен резерв В хиляди акции	Обикновени акции 2013	2012
Издадени към 1 януари	156	156
Издадени за пари в брои	-	-
Упражняване на опции върху акции	-	-
Издадени към 31 декември	156	156

Регистрираният капитал се състои от 156,400 броя обикновени акции (2012: 156,400) с номинална стойност от 10 лева всяка, изцяло внесен. Акциите на Дружеството са обикновени, с право на глас, без ограничения за прехвърляне. Едноличен собственик на капитала е ЕВН България Щромнетц Холдинг ГмбХ, притежаващ 156,400 акции или 100% от регистрирания капитал на Дружеството. Една акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и ликвидационен дял, съизмерими с номиналната стойност на акцията.

Дивиденти

Не са разпределяни и изплащани дивиденти през 2012 и 2013 година.

Законови резерви

Законови резерви се формират на база на Търговския закон чрез прехвърляне на 1/10 от нетната печалба в Резерви до достигане на 1/10 или повече от регистрираният капитал на Дружеството.

Други резерви

Други резерви се формират на база на натрупаната печалба, нетно от сумите, прехвърлени в законови резерви.

С решение на Общото събрание на акционерите от 02 април 2013 г., цялата натрупана печалба за 2012г. преди преизчисление се трансферира в други резерви.

Резерв от актюерски преоценки В хиляди лева	2013	2012
Актюерски печалби/(загуби) върху планове с дефинирани доходи, нетно от данъци	(111)	344

25. Заеми и кредити

Тази бележка дава информация за договорните условия на лихвоносните заеми на Дружеството, които се отчитат по амортизирана стойност. За повече информация за експозицията на Дружеството към лихвен, валутен и ликвиден риск, вижте бележка 30 *Финансови инструменти*.

В хиляди лева	Бел.	2013	2012
Нетекущи задължения			
Банков заем – нетекуща част		23,746	39,638
Текущи задължения			
Заем от свързани лица		20	20
Банков заем – текуща част		15,899	15,902
		15,919	15,922
Общо заеми и кредити	30	**39,665**	**55,560**

25. Заеми и кредити (продължение)

Условия и график на изплащане

в хил. лева	Валу-та	Номина-лен Лихвен %	Година на падеж	31 декември 2013 Номи-нална ст-ст	31 декември 2013 Балан-сова ст-ст	31 декември 2012 Номи-нална ст-ст	31 декември 2012 Балан-сова ст-ст
Банков заем А	EUR	1-мес EURIBOR +0.4	2016	15,280	15,287	21,392	21,356
Банков заем В	EUR	1-мес EURIBOR +0.72	2016	24,448	24,358	34,227	34,184
Заем от свързани лица	EUR	3-мес EURIBOR +2.5	Не е фиксиран	20	20	20	20
				39,748	**39,665**	**55,639**	**55,560**

26. Доходи на персонала при пенсиониране

Задължения по планове с дефинирани доходи при пенсиониране

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България.

Съобразно тези разпоредби на КТ, както и на базата на Колективния трудов договор, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на десет брутни работни заплати, в случай, че прекратяването е извършено до 30 календарни дни от придобитото право на пенсия и на 6 (шест) месечни брутни трудови възнаграждения в случай, че прекратяването е извършено след изтичането на 30 календарни дни от придобитото право на пенсия

Съгласно изискването на чл. 325, § 9 и чл. 327, § 1 от Кодекса на Труда (КТ) в България и чл.38 от Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение поради болест работникът или служителят има право на обезщетение от работодателя в размер на брутното му трудово възнаграждение при следните размери (в зависимост от натрупания стаж при работодателя):

от 0 до 10 години — 3 брутни работни заплати;
от 11 до 12 години - 4 брутни работни заплати;
от 13 до 15 години - 5 брутни работни заплати;
от 16 до 18 години - 6 брутни работни заплати;
от 19 до 21 години - 7 брутни работни заплати;
над 21 години - 8 брутни работни заплати;

Изчислените суми на задължението към края на отчетния период, както и разходите за пенсионни обезщетения, признати във финансовия отчет са базирани на актюерски доклад (виж информацията за актюерските предположения по-долу).

26. Доходи на персонала при пенсиониране (продължение)

Задължения по планове с дефинирани доходи при пенсиониране (продължение)

Движения в настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи при пенсиониране по възраст и стаж

в хиляди лева	2013	2012
Настояща стойност на задълженията към 1 януари	2,792	2,606
Платени суми	(460)	(135)
Разходи за текущ трудов стаж	368	288
Разходи за минал трудов стаж	3,152	-
Ефект от преместване	-	(104)
Лихвени разходи	126	144
Актюерски печалби/(загуби)	868	(7)
Настояща стойност на задълженията към 31 декември	**6,846**	**2,792**

Движения в настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи при пенсиониране по болест

в хиляди лева	2013	2012
Настояща стойност на задълженията към 1 януари	481	459
Платени суми	-	-
Разходи за текущ трудов стаж	7	12
Ефект от съкращения	-	-
Ефект от преместване	-	(16)
Лихвени разходи	23	26
Актюерски печалби/(загуби)	(413)	-
Настояща стойност на задълженията към 31 декември	**98**	**481**
	6,944	**3,273**
Текущи задължения	78	576
Не-текущи задължения	6,866	2,697
	6,944	**3,273**

Разходи, признати в печалби и загуби в хиляди лева	Бел.	2013	2012
Разходи за лихви	12	149	170
Разходи за текущ стаж	12	375	180
Разходи за минал стаж	12	3,152	-

Актюерските изчисления са базирани на следните предположения:	2013	2012
Дисконтов процент към 31 Декември	4,50%	4,50%
Увеличение на заплатите 2014	6,00%	2,00%
Увеличение на заплатите 2015	3,00%	6,00%
Увеличение на заплатите 2016	3.00%	4,00%
Увеличение на заплатите 2017 и след това	3,00%	4,00%

26. Доходи на персонала при пенсиониране (продължение)

Анализ на чувствителността

в хиляди лева	Един процентен пункт увеличение на заплатите		Един процентен пункт намаление на заплатите	
	2013	2012	2013	2012
Ефект върху разходите за текущи услуги и лихви	-	34	-	(31)
Ефект върху задължението за обезщетения при пенсиониране	952	230	(813)	(205)

в хиляди лева	Един процентен пункт увеличение на лихвата		Един процентен пункт намаление на лихвата	
	2013	2012	2013	2012
Ефект върху разходите за текущи услуги и лихви	-	(2)	-	2
Ефект върху задължението за обезщетения при пенсиониране	(852)	(200)	1,021	229

Историческа информация

в хиляди лева	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Настояща стойност на задължения за обезщетения при пенсиониране в т.ч.	6,943	3,273	3,065	4,464	4,645	4,889
Настояща стойност на задължения за обезщетения при пенсиониране по възраст и стаж	6,845	2,792	2,606	4,000	4,119	4,243
Настояща стойност на задължения за обезщетения при пенсиониране по болест	98	481	459	464	526	646
Корекция, определена на база предишен опит при определяне на задължението за обезщетения при пенсиониране	-	(238)	(850)	(1,446)	(259)	762

27. Отсрочени приходи от присъединявания

Дружеството получава плащания от клиенти за изграждането на машини, съоръжения и оборудване, позволяващи присъединяването им към мрежата и консумирането на енергия. Клиентите получават постоянен достъп до електроенергия както и до свързани с това технически услуги.
ЕВН Електроразпределение ЕАД придобива активи, които се контролират от Дружеството и се признават като нетекущи активи с цена на придобиване, съответстваща на сумата, получена от клиента.
Цената платена от клиентите за ново присъединяване към мрежата се определя съгласно изискванията на местното законодателство и е одобрена от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране.
Дружеството прилага счетоводна политика за разсрочване на приходите от възнаграждения за изграждане на съоръжения за присъединяване на клиента към разпределителната мрежа. Приходи от присъединяванията се признават за периода на полезния живот на активите, използвани за присъединяването и доставката на електроенергия (виж също бележка *37* (а)*(iii)* – Значими счетоводни политики).

Промяна в отсрочените приходи от присъединяване

в хиляди лева	Бел.	2013	2012
Баланс на 1 януари		140,820	113,644
Ново присъединени клиенти		27,916	32,816
Приход, признат през годината	7	(6,871)	(5,640)
Баланс на 31 декември		**161,865**	**140,820**
Текуща част		7,387	6,149
Нетекуща част		154,478	134,671

28. Провизии

Провизии – нетекуща част

в хиляди лева	2013	2012 преизчислен
Провизия за възстановяване на околната среда	2,421	13,000
Провизия за цена достъп до чужди уредби и съоръжения	13,814	20,521
Провизия за активи без разрешение за ползване	709	2,184
Провизия за съдебни задължения	2,067	1,350
	19,011	**37,055**

Провизии –текуща част

в хиляди лева	2013	2012 преизчислен
Провизия за съдебни задължения	150	150
Провизия за възстановяване на околната среда	-	430
Провизия за цена достъп до чужди уредби и съоръжения	6,007	1,304
Провизия за активи без разрешение за ползване	2,878	2,203
Провизия за корекция на фактурите на директно присъединени клиенти	1,376	1,365
Провизия за фактуриране пренос и достъп на върната енергия	3,735	3,033
Провизия за фактуриране надбавки за реактивна енергия	7,360	908
Провизия за преки клиенти	4,717	3,379
Провизия за санкции	15,197	5,188
	41,420	**17,960**
Общо провизии	**60,431**	**55,015**

Провизия за възстановяване на околната среда

През минали периоди дейността на Дружеството е било причина за замърсяване на почвата и съгласно местното законодателство има задължение тя да бъде възстановена за сметка на дружеството в естественото й състояние и функции.

Дружеството е собственик на инфраструктурна мрежа и инсталации и е задължено трайно да ги поддържа без да причиняват замърсяване или други вреди на почвата.

Външни лицензирани експерти оценяват дейностите, които да се предприемат. На база на техният доклад и преценка на специалисти по опазване на околната среда е изготвен вътрешен план. Провизията за възстановяване на околната среда отразява задълженията по вътрешния план. Планира се всички дейности по възстановяване на околната среда да бъдат приключени до 2025 година.

Провизия за цена достъп до чужди уредби и съоръжения

Начислената провизия за достъп до чужди съоръжения е базирана на списък с детайлна информация за активите, които Дружеството не притежава, но използва за доставка на енергия до трети лица. Оценката на провизията е основана на формула за изчисление определена в законодателството. Индикация за несигурност са появилите се публични искове и условията предопределящи изкупуването или наемането на чужди съоръжения. Дружеството очаква изходящи парични потоци да възникнат през следващите три години. Очакваните суми са коригирани със съответният времеви ефект.

28. Провизии (продължение)

Провизия за активи без разрешение за ползване

На база детайлна информация от Дружеството е извършена оценка за възможните глоби, които биха били наложени на Дружеството, за използване на активи без съответните разрешителни. Ръководството на Дружеството е оценило периода за възможните санкции и на тази база е изчислена сегашната стойност на изходящите парични потоци. Дружеството очаква изходящи парични потоци проспективно в следващите четири години.

Провизия за съдебни задължения

В резултат на текущите съдебни дела срещу Дружеството и очаквания изход от тях, са оценени вероятните изходящи парични потоци, очаквани да се реализират през следващите години.

Провизия за корекция на фактурите на потенциални директни клиенти

От 2008 г. до момента Държавната комисия за енергийно и водно регулиране одобрява ежегодно цена за пренос на електроенергия. В резултат на решенията през изминалите години стартира процес за уточняване на клиентите със собствени съоръжения, директно присъединени към подстанциите на Дружеството. Принципът, който е възприет от Дружеството е да третира такива клиенти като недиректно присъединени към електроразпределителната мрежа на дружеството, до момента на доказване на собствеността.
Към 31 декември 2013 г. някои от клиентите са доказали собствеността си над съоръженията и съответно не заплащат цена за пренос. За останалите клиенти ръководството очаква изходящи парични потоци през следващата година.

Процент на дисконтиране

За дисконтиране на сумите на очакваните разходи за покриване на вероятните задължения е използван лихвен процент за ДЦК с падеж три години – 0.93% (2012: 0.70%), ДЦК с падеж 5 години - 2.05% (2012: 0.82 %), ДЦК с падеж седем години – 1.74% (2012: 2.03%), ДЦК с падеж десет години – 2.74% (2012: 3.02%), и ДЦК с падеж повече от десет години – 3.43% (2012: 3.44%). Специфичният за дружеството риск е отразен чрез корекция на очакваните плащания по провизии.

Провизия за санкции

Както е оповестено в Бележка 1, Дружеството е притежател на лицензия за разпределение на електрическа енергия. Съгласно тази лицензия и приложимите законови, подзаконови актове и регулации, за Дружеството възникват редица задължения от оперативен характер с цел нормалното подсигуряване на разпределението.
В хода на изпълнение на тези задължения възникват редица ограничения, които могат да доведат до непълното или ненавременното им изпълнение. Нерядко тези ограничения са извън контрола на ръководството на Дружеството и зависят от регулаторната среда, в която Дружеството оперира, или от конкретни мерки и действия, които се изисква да бъдат предприети от регулатора или законодателя.
Изпълнението на лицензионните ангажименти се контролира и потвърждава от държавата в лицето на енергийния регулаторен орган. Този мониторинг често се осъществява в период, следващ този, в който ангажиментите се изпълняват. Съгласно нормативната среда, регулаторът има право да поиска коригиращи мерки в случаите, когато се отчете отклонение от поетите задължения. В допълнение, регулаторът може да налага финансови глоби при отчетено неспазване. Съществува риск от условни пасиви свързани с лицензионни ангажименти за периодите до 31 декември 2013 г. докато регулаторът не потвърди изпълнението на лицензионните задължения на Дружеството за текущия и предходни периоди.
В следствие на последно проведен регулаторен одит в началото на 2013 г. е установено неизпълнение на задължение на Дружеството съгласно Общите условия по договори с клиенти. Няколко наказателни постановления за нарушенията бяха вече издадени. Въпреки, че все още нямаше наложени финансови санкции, ръководството е направило анализ на очакваните изходящи парични потоци, които биха възникнали във връзка с наложени санкции по тези и подобни нарушения и бе призната провизия за 34.2 милиона лева към 31 декември 2012, където вероятността това да се случи беше оценена на над 50%.

28. Провизии (продължение)

Провизия за санкции (продължение)

Понеже анализа за очакваните бъдещи парични потоци беше направен по време на нестабилна ситуация в енергийния сектор, и беше по-скоро базиран на очакванията на обществото по това време, следващи социалното напрежение и протести срещу високи цени на електрическата енергия, отколкото върху факти, известни на ръководството, които биха били релевантни при нормално извършване на лицензионната дейност, признатата тогава провизия се счете за надценена. В резултат на това, сумата на провизията включена в сравнителната информация в текущия финансов отчет е преизчислена от 34.2 милиона лева до 5.2 милиона лева. Тъй като се очаква, че финансови санкции ще възникнат в краткосрочен период от време, не са необходими корекции на стойността на провизията във времеви аспект или поради промяна на лихвен процент.

Поради факта, че всяка от глобите или санкциите зависи от бъдещите действия на съответната институция и нейното решение относно конкретната сума за всяка една глоба в случаите, когато е предвиден диапазон за съответната санкция, съществува несигурност в оценяването на провизията. В резултат на това е налице значителен риск от съществени корекции в следващия финансов период.

Преизчисленията не засягат отчетени към 1 януари 2012 година салда и поради това не е представен трети отчет за финансовото състояние.

Следната таблица показва в подробно ефекта от преизчислението върху съответните позиции:

В хиляди лева	Провизии	Печалба за периода	Натрупана печалба
31 декември 2012 преди преизчисление	84,027	50,308	50,308
Ефект от преизчислението	(29,012)	29,012	29,012
31 декември 2012, преизчислен	**55,015**	**79,320**	**79,320**

Движението на провизиите през годината е както следва:

В хиляди лева	Период 01.01.2013 - 31.12.2013					
	Баланс на 1 януари, Преизчислен	Начислени през годината	Използвани през годината	Възстановени през годината	Ефект от дисконтиране	Баланс на 31 декември
Провизия за съдебни задължения	1,500	814	(97)	-	-	2,217
Провизия за цена достъп до чужди уредби и съоръжения	21,825	-	-	(2,042)	38	19,821
Провизия за възстановяване на околната среда	13,430	-	-	(11,016)	7	2,421
Провизия за активи без разрешение за ползване	4,387	286	-	(1,102)	16	3,587
Провизия за корекция на фактурите на потенциални директни клиенти	1,365	491	-	(480)	-	1,376
Провизия за фактурира- не пренос и достъп на върната енергия	3,033	4,327	-	-	-	7,360
Провизия за фактуриране надбавки за реактивна енергия	908	2,827	-	-	-	3,735
Провизия за преки клиенти	3,379	2,978	-	(1,640)	-	4,717
Провизия за санкции	5,188	10,009	-	-	-	15,197
	55,015	**21,732**	**(97)**	**(16,280)**	**61**	**60,431**

29. Търговски и други задължения

в хиляди лева	Бел.	2013	2012
Задължения към доставчици		58,404	87,517
Получени гаранции		903	303
Задължения към персонала		3,044	3,422
Други задължения		2,338	2,941
	30	**64,689**	**94,183**
Задължения по социално осигуряване		1,496	1,332
Други задължения към държавния бюджет		80	264
		1,576	**1,596**
Общо търговски и други задължения		**66,265**	**95,779**

В задълженията към доставчици към 31 декември 2013 г. най-голяма сума се дължи на Национална лектрическа Компания в размер на 17,702 хил. лева (2012 година: 28,781хиляди лева).

Експозицията на Дружеството към валутен и ликвиден риск, свързана с търговски и други задължения е представена в бележка 30 *Финансови инструменти*.

30. Финансови инструменти

(а) Счетоводни класификации и справедливи стойности

Таблицата показва балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

31 декември 2013		Балансова стойност		Справедлива стойност			
В хил. лева	Бел	Заеми и вземания	Други финансов и пасиви	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност							
Търговски и други вземания	21	8,076	-	-	-	-	-
Търговски вземания от свързани лица	32	118,885	-	-	-	-	-
Пари и парични еквиваленти	23	136,286	-	-	-	-	-
		263,247	**-**	-	-	-	-
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност							
Банков заем	25	-	(39,645)	-	-	-	-
Търговски задължения към трети лица	29	-	(64,689)	-	-	-	-
Търговски задължения към свързани лица	32	-	(2,166)	-	-	-	-
Задължения към свързани лица по заеми	32,25	-	(20)	-	-	-	-
		-	**(106,520)**	-	-	-	-

30. Финансови инструменти (продължение)

Счетоводни класификации и справедливи стойности (продължение)

31 декември 2012	Балансова стойност			Справедлива стойност			
В хил. лева	Бел	Заеми и вземания	Други финансов и пасиви	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност							
Търговски и други вземания	21	3,023	-	-	-	-	-
Търговски вземания от свързани лица	32	194,209	-	-	-	-	-
Пари и парични еквиваленти	23	37,773		-	-	-	-
		235,005	**-**	**-**	**-**	**-**	
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност							
Банков овърдрафт	25	-	(55,540)	-	-	-	-
Търговски задължения към трети лица	29	-	(94,183)	-	-	-	-
Търговски задължения към свързани лица	32	-	(2,621)	-	-	-	-
Задължения към свързани лица по заеми	32,25	-	(20)	-	-	-	-
		-	**(152,364)**	-	-	-	-

На база на направените анализи ръководството счита, че балансовите стойности на финансовите активи и пасиви могат да се приемат за разумно приближение с тяхната справедлива стойност.

(б) Управление на финансовия риск

(i) Общи положения за управление на риска

Дружеството определя като риск, опасността от непостигането на бизнес целите, дължащо се на негативни отклонения от планираните бизнес задачи. Шансове и възможности също се взимат под внимание при оценка и управление на риска.
Опазване на съществуващите и бъдещите доходи, както и потенциала за паричните потоци е основната цел на управлението на риска на EVN.

Централизираното управление на риска, осигурява на всички рискови мениджъри на местно ниво, подходящи методи и инструменти за идентифициране и оценка на рисковете, като част от системата на EVN за управление на риска. Бизнес звената, отговорни за управление на риска за съответните рискови позиции комуникират с централизираното звено за управление на риска. Заедно, те определят подходящи действия, предназначени да намалят до минимум рисковете; тези действия се изпълняват от бизнес единиците на местно ниво. Цялостната позиция на риска на групата EVN се анализира и оценява чрез централизиран контрол на риска.

Процесът по управление на риска включва:

- идентификация на рисковете, въз основа на идентифициране на нови позиции на риска;
- оценка и анализ на количествена и качествена оценка на идентифицираните рискове; сумиране на рисковете според различни подходи за оценка и моделиране на разпределение на печалбата;
- докладване чрез предаване на рисковите доклади за управлението на риска на Надзорния съвет на групата EVN, обсъждане и оценка на експозициите в „Риск работен комитет" и „Риск комитет на Групата"

30. Финансови инструменти (продължение)

б) Управление на финансовия риск (продължение)

Процес на преглед: Методическо идентифициране на организационните единици, които трябва да бъдат подложени на изрична оценка на риска, както и редовни прегледи, за да се определи дали установените методи за идентифициране и оценка на рисковете трябва да бъдат изменени в светлината на променените условия.

Дружеството има експозиция към следните рискове от употребата на финансови инструменти:

- пазарен и конкурентен риск;
- оперативен риск;
- финансов риск.

Тази бележка представя информация за експозицията на Дружеството към всеки един от горните рискове, целите на Дружеството, политиките и процесите за измерване и управление на риска, и управлението на капитала на Дружеството. Допълнителни количествени оповестявания са включени в бележките към финансовия отчет.

Съветът на Директорите на Дружеството носи отговорността за установяване и управление на рисковете, с които се сблъсква Дружеството. Съветът на Директорите е създал комитет по управление на риска отговорен за развиването на политиките по управление на риска на Дружеството. Комитетът отчита регулярно своята дейност пред Съветът на Директорите.

Политиките за управление на риска в Дружеството идентифицират и анализират рисковете, влияещи върху Дружеството, установяват лимити за поемане на рискове по отделни видове, дефинират правила за контрол върху рисковете и съответствие с установените лимити.

Политиките и системите по управление на рисковете подлежат на регулярна проверка с цел установяване на настъпили изменения на пазара и дейностите на Дружеството.

Групата ЕВН в България чрез въвеждане и прилагане на установени стандарти и процеси цели да развие дисциплина и конструктивна контролна среда, където всички служители разбират тяхната роля и задължения

(ii) Пазарен и конкурентен риск

Пазарния риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба, в резултат на промяна в броя и/или поведението на участниците на пазара.
Целта на управлението на пазарния риск е да се управлява и да се установи контрол над пазарната експозиция при приемливи параметри при оптимизиране на възвращаемостта.

(iii) Оперативен риск

Оперативен риск е рискът, че Дружеството ще има ограничения или трудности при получаване на навременни и ефективни доставки. В групата на оперативните рискове Дружеството разглежда няколко под-категории: технологичен риск, инфраструктурен риск, организационен риск.

(iv) Финансов риск

Финансовите рискове включват кредитен, ликвиден, валутен и пазарен риск.

Дружеството не е изложено на валутен риск при покупки и/или продажби и/или поемане на заеми във валута, различна от функционалната валута – BGN, защото тези транзакции са деноминирани само в Евро (EUR).

30. Финансови инструменти (продължение)

б) Управление на финансовия риск (продължение)

(iv) Финансов риск (продължение)

Ликвидният риск,е рискът от неизпълнение на задълженията, свързани с финансовите пасиви, които се уреждат в пари или чрез друг финансов актив. Подходът на Дружеството за управление на ликвидността е да се осигури достатъчно ликвидност, за да изпълни задълженията си, както при нормални, така и при стресови условия, както и без да се понесат неприемливи загуби или да се навреди на репутацията на Дружеството.

Кредитен риск

Кредитният риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича от вземания от клиенти и от свързани лица.
Балансовата стойност на финансовите активи представлява максималната кредитна експозиция.

Търговски и други вземания

Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Тази експозиция също зависи от риск от неплащане, присъщ за енергийния сектор. Дружеството предоставя услуги по доставката на електрическа енергия на лицензионната територия, като към 31 декември 2013 г. измервателните точки за клиенти на Дружеството са 1,664 хиляди броя (2012 г. – 1,653 хиляди броя). Съгласно анализите на Дружеството, продажбите са с ниска ценова еластичност. Цените на услугите по пренос и разпределение на електрическа енергия се регулират от Държавната Комисия по енергийно и водно регулиране. Дружеството не изисква гаранции от клиентите си във връзка с продажбите на електрическа енергия.

Съгласно Общите условия (ОУ) Дружеството не може да предприеме никакви стъпки предварително, ако нов клиент се анализира индивидуално за неговата кредитоспособност и резултата е негативен. Принципът на недискриминационен достъп до услугата е доминиращ.
Ако клиент не покрие своите задължения след започване на доставката с електрическа енергия, доставката се прекратява съгласно вътрешните правила и ОУ. Възстановяването на доставката с електрическа енергия може да стане след плащане на всички задължения на клиента или подписване на погасителен план.

Балансовата стойност на финансовите активи представлява максималната кредитна експозиция. Към датата на отчета максималната кредитна експозиция е:

в хиляди лева	Бел.	2013	2012
Търговски и други вземания	21	8,076	3,023
Вземания от свързани лица	32	118,885	194,209
Парични средства и парични еквиваленти	23	136,286	37,773
		263,247	**235,005**

Експозиция спрямо кредитен риск

Максималната експозиция към кредитен риск от търговски и други вземания и вземания от свързани лица към датата на отчета по тип на контрагента е:

в хиляди лева	Бел.	2013	2012
Търговски вземания	21	7,928	2,780
Вземания от свързани лица	32	118,885	194,209
Гаранции - Общини	21	148	243
		126,961	**197,232**

30. Финансови инструменти (продължение)

б) Управление на финансовия риск (продължение)

Загуби от обезценка

Възрастовият състав на търговски и други вземания и вземания от свързани лица към датата на отчета е:

в хиляди лева		Отчетна стойност 2013	Обезценка 2013	Отчетна стойност 2012	Обезценка 2012
Без просрочие	необезценени	123,349	-	86,035	-
Просрочие 0-30 дни		2,971	(27)	110,722	-
Просрочие 31-360 дни		959	(291)	1,330	(1,105)
Повече от една година		4,746	(4,746)	4,110	(4,103)
		132,025	**(5,064)**	**202,197**	**(5,208)**

Движенията в стойностите на обезценката по отношение на търговски и други вземания и вземания от свързани лица през годината е както следва:

в хиляди лева	Бел.	2013	2012
Баланс на 1 януари	21	5,208	4,501
Призната загуба от обезценка	13	(86)	1,052
Отписана обезценка		(58)	(345)
Баланс на 31 декември	21	**5,064**	**5,208**

Качеството на търговски и други вземания се наблюдава и оценява от ръководството на дружеството. Дружеството оценява кредитния риск на клиентите като групира търговски и други вземания на база на техните характеристики.
Към този момент сумите, които се считат за невъзстановими се отписват срещу финансовия актив директно.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, че Дружеството ще има трудности при изпълнение на задълженията, свързани с финансовите пасиви, които се уреждат в пари или чрез друг финансов актив. Подходът на Дружеството за управление на ликвидността е да се осигури, доколкото е възможно, че винаги ще има достатъчно ликвидност, за да изпълни задълженията си, както при нормални, така и при стресови условия, както и без да се понесат неприемливи загуби или да се навреди на репутацията на Дружеството.

Паричните постъпления на Дружеството, са пряко свързани с цената на пренос и разпределение на електроенергията през електроразпределителната мрежа, която се определя от Държавната Комисия за Енергийно и Водно Регулиране (ДКЕВР). Методът използван от ДКЕВР за формиране на цените трябва да гарантира покриване на разходите, свързани с осъществяване на услугите по пренос и разпределение на електрическа енергия, което поставя Дружеството в ситуация на контролиран ликвиден риск.

Обикновено Дружеството гарантира, че разполага с достатъчно парични средства при поискване, за да посрещне очакваните оперативни разходи за период от 60 дни, включително обслужването на финансовите задължения, с изключение на потенциалното въздействие на екстремни обстоятелства, които не могат да бъдат предвидени, като природни бедствия. В допълнение, Дружеството поддържа следните кредитни линии/овърдрафти, които не са използвани към 31.12.2013 г.:

Заемодател	Сума в хил. евро	Крайна дата на договора
Банка А	3,000	10.08.2014
Банка Б	5,000	30.06.2014
Банка В	4,990	безсрочен

30. Финансови инструменти (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

Тъй като бизнесът на компанията е свързан с регулярна доставка и постоянни плащания от страна на клиентите, то контролът на ликвидния риск се състои в следното:

- внимателно стратегическо и месечно планиране на всички парични потоци;
- еднакви условия на плащане за клиенти и доставчици, които се извършват в рамките на един месец;

По-долу са договорните падежи на финансови пасиви, включително очаквани плащания на лихви, изключващи ефекта от договорености за нетиране:

31 декември 2013 в хиляди лева	Балансова стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6 - 12 месеца	1 - 2 години	2 - 5 години	Над 5 години
Банков заем А	15,287	(15,396)	(3,102)	(3,087)	(6,147)	(3,060)	-
Банков заем В	24,358	(24,757)	(4,997)	(4,975)	(9,880)	(4,905)	-
Заем от свързани лица	20	(20)	(20)	-	-	-	-
Търговски и други задължения	64,689	(64,689)	(64,689)	-	-	-	-
Задължения към свързани лица	2,166	(2,166)	(2,166)	-	-	-	-
	106,520	**(107,028)**	**(74,974)**	**(8,062)**	**(16,027)**	**(7,965)**	**-**

Не се очаква, че паричните потоци, включени в падежния анализ могат да възникнат значително по-рано или на значително различни суми.

31 декември 2012 в хиляди лева	Балансова стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6 - 12 месеца	1 - 2 години	2 - 5 години	Над 5 години
Банков заем А	21,356	(21,584)	(3,107)	(3,099)	(12,318)	(3,060)	-
Банков заем В	34,184	(34,747)	(5,025)	(5,004)	(19,815)	(4,903)	-
Заем от свързани лица	20	(20)	(20)	-	-	-	-
Търговски и други задължения	94,183	(94,183)	(94,183)	-	-	-	-
Задължения към свързани лица	2,621	(2,621)	(2,621)	-	-	-	-
	152,364	**(153,155)**	**(104,956)**	**(8,103)**	**(32,133)**	**(7,963)**	**-**

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск при покупки и/или продажби и/или поемане на заеми във валута, различна от функционалната валута - BGN. От 1999 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0. Всички сделки, различни от националната валута, са осъществени в EUR, поради което експозицията на дружеството към валутен риск е минимална.

30. Финансови инструменти (продължение)

Експозиция към валутен риск

Експозицията на Дружеството към валутен риск е както следва на базата на условни суми:

	2013			2012		
	EUR	USD	GBP	EUR	USD	GBP
Банков заем А	7,816	-	-	10,919	-	-
Банков заем В	12,454	-	-	17,478	-	-
Заем от свързани лица	10	-	-	10	-	-
Търговски и други задължения	540	-	-	40	-	-

Анализ на чувствителността

Дружеството оперира в условията на валутен борд. Българският лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR) по обменен курс от BGN 1.95583 / EUR 1.0 и не се променя под влияние на международните валутни пазари и лихвените нива. Всички сделки във валута различна от местната са извършени в EUR.

Лихвен риск

Профил

Към отчетната дата лихвения профил на лихвоносните финансови инструменти на Дружеството е както следва:

В хиляди лева	2013	2012
Инструменти с фиксирана лихва		
Финансови активи	136,261	37,759
Финансови пасиви	-	-
Инструменти с променлива лихва		
Финансови активи	-	-
Финансови пасиви	39,665	55,560

Анализ на чувствителността на справедливата стойност за инструменти с фиксирана лихва

Дружеството не отчита финансови активи и пасиви с фиксирана лихва по справедлива стойност в печалби и загуби и Дружеството не определя деривативи (лихвени суапове) като хеджиращи инструменти по модела на отчитане на хеджинг на справедлива стойност. Поради това, промени в лихвените нива към датата на баланса не биха засегнали печалби и загуби.

Анализ на чувствителността на паричните потоци за инструменти с променлива лихва

Промяна от 1% в лихвените нива към отчетната дата би увеличила (намалила) собствения капитал и печалби и загуби със сумите, посочени по-долу. Този анализ допуска, че всички останали променливи, особено обменните курсове на чуждестранна валута, остават непроменени. Анализа е направен на същата база за 2012 г.

	Печалби и загуби		Собствен капитал	
Ефект в хиляди лева	1% увели-чение	1%. нама-ление	1% увели-чение	1%. нама-ление
31 декември 2013				
Инструменти с променлива лихва	397	(397)	-	-
31 декември 2012				
Инструменти с променлива лихва	556	(556)	-	-

30. Финансови инструменти (продължение)

Справедливи стойности

Справедливи стойности сравнени с балансови стойности

Базата за определяне на справедливите стойности е оповестена в бележка 4. Ръководството е извършило анализ на финансовите инструменти, за да бъдат определени техните справедливи стойности и съответните им нива в йерархията на справедливите стойности. Ръководството на Дружеството счита, че стойностите, по които финансовите инструменти са представени в отчета за финансовото състояние са разумни приближения на тяхната справедлива стойност към 31 декември 2013 и 2012 година, категоризирана в ниво 3.

Управление на капитала

Политиката на ръководството е да се поддържа силна капиталова база така, че да се подържа доверието на инвеститорите, кредиторите и на пазара като цяло, и да могат да се осигурят условия за развитие на бизнеса в бъдеще. Капиталът се състои от регистриран капитал, резерви и текуща печалба.

Като акционерно дружество, за ЕВН ЕР има законово изискване размерът на собствения капитал на Дружеството да бъде поддържан по-висок от регистрирания акционерен капитал и Дружеството следва да поддържа задължителни резерви в размер минимум 10% от регистрирания капитал.

През годината не е имало промени в управлението на капитала на Дружеството.

31. Задължения за капитални инвестиции

Съгласно изискването на параграф 4 от преходните и заключителни разпоредби от Закона за енергетиката (ЗЕ), нормативно е установено задължение за изкупуване на средствата за търговско измерване и на енергийни обекти от преносната и разпределителната мрежа. Приблизителната оценка на ръководството за задълженията за капитални инвестиции са представени по-долу:

Програма за изкупуване на съоръжения

В хиляди лева	2014	2015	2016	2017	2018	Общо
Задължения за изкупуване	650	1,300	500	500	500	3,450
	650	**1,300**	**500**	**500**	**500**	**3,450**

32. Свързани лица

Крайно контролиращо лице за Дружеството е ЕВН АГ Австрия.
През 2013 и 2012 години са възникнали за ЕВН България Електроразпределение ЕАД взаимоотношения с дружествата от икономическата група на ЕВН АГ Австрия, както е посочено по-долу:

В хиляди лева	Транзакции	2013 Продажби / (Покупки)	2012 Продажби / (Покупки)	2013 Вземания / (Задължения)	2012 Вземания / (Задължения)
ЕВН България Електроснабдяване ЕАД	Електрическа енергия	(899)	(859)	(142)	(146)
	Мрежови услуги	-	-	75,429	164,063
	Изкупени вземания	-	-	398	29,137
	Комисионна цена мрежа	(3,176)	(3,465)	(304)	(360)
	Други	(4)	(2)	-	(1)
	Паричен поток	-	-	255	599
	Продажба на активи	38	61	-	12
	Неустойка забавени плащания мрежа	1,469	1,407	274	152
	Неустойка забавени плащания за изкупени вземания	254	22	749	20
	Наеми	714	596	71	72
ЕВН България Топлофикация ЕАД	Административни услуги	511	522	39	65
	Други услуги	-	(1)	-	(2)
		1	50	-	1
	Покупка / продажба на активи	(277)	(531)	(12)	(637)
		38	-	45	-
	Топлинна енергия	(102)	(136)	(25)	(37)
	Наеми	111	-	10	-
		(8)	(8)	-	-
	Присъединяване към разпределителна мрежа	5	-	-	-
ЕВН АГ	Софтуерно обслужване	(1,719)	(1,430)	(737)	(300)
	Покупка на активи	(445)	(864)	-	-
ЕВН АГ Място на стопанска дейност	Консултантска услуга	(124)	(83)	(79)	(113)
	IT услуги	(82)	(68)	-	-
	Обучение	-	(4)	-	-
	Покупка на активи	(60)	(22)	-	-
ЕВН Финанцсервис ГмбХ	Заем главница	-	-	(20)	(20)
	Заем лихва	(1)	(1)	-	-
ЕВН България ЕАД	Управленски услуги	(753)	(2,078)	(23)	(353)
	Парични средства	-	-	48,896	26,404
	Вземания по заеми	-	-	41,404	-
	Лихва по депозит	255	230	120	16

32. Свързани лица (продължение)

В хиляди лева	Транзакции	2013 Продажби / (Покупки)	2012 Продажби / (Покупки)	2013 Вземания / (Задължения)	2012 Вземания / (Задължения)
ЕВН Каварна ЕООД	Административни услуги	13	28	1	2
	Наем	3	2	-	-
Натуркрафт ЕООД	Административни услуги	16	6	2	1
	Присъединяване към разпределителна мрежа	35	-	-	-
	Цена достъп	-	-	(103)	-
ЕВН Трейдинг Саут Ийст Юръп ЕАД	Административни услуги	-	(79)	-	(48)
	Парични разчети	-	-	(16)	-
ЕВН Нетц ГмбХ	Материали	(15)	10	(15)	-
	Покупка/продажба активи	-	(10)	-	-
		-	23	-	-
ЕВН Горна Арда Дивелъпмънт ЕООД	Административни услуги	1	-	-	-
ЕВН Център за услуги ЕООД	Административни услуги	(5,357)	(4,610)	(710)	(624)
	Покупка / продажба на активи	(83)	(171)	-	-
	Наем	876	678	88	69
ЕВН Мрежов Мениджмънт ЕООД	Административни услуги	(405)	-	-	-
Хидроенергийна Компания Горна Арда АД	Административни услуги	1	-	-	-
Общо вземания:				**118,885**	**194,209**
Пари на влог-паричен еквивалент				**48,896**	**26,404**
Общо задължения:				**2,186**	**2,641**

ЕВН АГ е издало писмо за подкрепа на Дружеството във връзка с получен банков заем.

Вземанията от свързани лица са необезпечени.

32. Свързани лица (продължение)

Временна цена достъп и факторинг на вземания от производители от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ)

С решение No Ц-33 от 14 септември 2012 г., ДКЕВР одобрява временна цена за достъп до преносната и разпределителната мрежа („цена достъп"), която следва да се заплаща от ВЕИ производителите на съответното разпределително дружество, в конкретния случай ЕВН България Електроразпределение ЕАД (ЕР), или на Енергийния Системен Оператор (ЕСО). ЕВН ЕР прехвърля ежемесечно тези вземания на ЕВН България Електроснабдяване ЕАД (ЕС) чрез факторингови споразумения без регрес. От своя страна, ЕВН ЕС, след придобиването на правата по вземанията, прихваща реципрочните суми от своите задължения към ВЕИ производителите за закупената за месеца енергия по преференциални цени. Общата сума на прихванатите задължения за 2012 година е в размер на 29.1 млн. лева, а за 2013 година – 47.2 млн. лева.

Три-членен състав на Върховния Административен Съд (ВАС), издава решение в резултат на обжалване на група ВЕИ производители, като отменя решение No Ц-33 от 14 септември 2012 г. в частта, касаеща съответните производители. Решението на ВАС като първа инстанция е потвърдено през месец юни 2013 година от 5-членен състав на ВАС, чието решение е окончателно.

ЕВН ЕР и ЕВН ЕС анализираха всички факти и обстоятелства около транзакциите в тяхната хронологична последователност. В резултат на анализа:

- не се налагат корекции в така представените вече суми и резултати за годината, приключваща на 31 декеквмри 2012, тъй като последващите събития се третират като некоригиращи по смисъла на счетоводните стандарти;
- временни цени за достъп в размер на 75.9 млн. лева подлежат на възстановяване от ЕВН ЕС към производителите, което е отразено във финансовивия отчет на ЕВН ЕС като част от сумите по търговски задължения;
- към 31.12.2013 г. ЕВН България Електроразпределение ЕАД представя задължение за възстановяване на цена достъп, събрана от тези производители, които са я заплатили към ЕВН ЕР и която не е била трансферирана към ЕВН ЕС.

Сделки с ключов управленски персонал

Сделки с ключов управленски персонал се състоят от:

В хиляди лева	2013	2012
Възнаграждения и социални осигуровки	182	172

Към 31 декември 2013 г. няма неизплатени задължения към ключов управленски персонал.

33. Оперативен лизинг

Лизинг като наемодател

Дружеството отдава под наем част от административните сгради, апартаменти и съоръжения, които не се третират като инвестиционни имоти. Бъдещите минимални лизингови плащания по тези лизинги са, както следва:

В хиляди лева	2013	2012
Наем административни сгради		
По-малко от една година	1,799	1,419
Между една и пет години	3,056	4,846
Повече от пет години	7	20
	4,862	**6,285**
Наем ведомствени жилища		
По-малко от една година	5	8
Между една и пет години	-	-
Повече от пет години	-	-
	5	**8**
Наем съоръжения		
По-малко от една година	777	689
Между една и пет години	-	-
Повече от пет години	-	-
	777	**689**

През 2013 година 2,605 хил. лева са били признати като приходи от наеми в печалби и загуби (2012: 2,129 хил. лева).

Лизинг като наемател

Наемните вноски по оперативен лизинг са платими както следва:

В хиляди лева	2013	2012
Наем паркинг		
По-малко от една година	106	104
Между една и пет години	-	14
Повече от пет години	-	-
	106	**118**
Наем сгради		
По-малко от една година	76	58
Между една и пет години	36	29
Повече от пет години	2	-
	114	**87**
Наем съоръжения		
По-малко от една година	693	802
Между една и пет години	56	809
Повече от пет години	56	59
	805	**1,670**
Наем автомобили		
По-малко от една година	5	-
Между една и пет години	-	-
Повече от пет години	-	-
	5	**-**

33. Оперативен лизинг(продължение)

Дружеството наема няколко помещения, съоръжения и места за паркиране по оперативен лизинг. Лизинга за паркоместа и сгради обикновено е за период от една година, с опция за подновяване на лизинга след тази дата, а договорите за наемане на съоръжения за радио-релейни връзки са с по-дълги срокове. За настъпилите промени по договорите се сключват допълнителни анекси.
През годината сумата от 1,036 хил. лева е призната като разход в печалби и загуби по отношение на оперативен лизинг (2012: 984 хил. лева).

34. Условни пасиви

Условни пасиви, свързани с лицензионни ангажименти

Както е оповестено в Бележка 1, Дружеството е притежател на лицензия за разпределение на електрическа енергия. Съгласно тази лицензия и приложимите законови, подзаконови актове и регулации, за Дружеството възникват редица задължения от оперативен характер с цел нормалното подсигуряване на разпределението.

В хода на изпълнение на тези задължения възникват редица ограничения, които могат да доведат до непълното или ненавременното им изпълнение. Нерядко тези ограничения са извън контрола на ръководството на Дружеството и зависят от регулаторната среда, в която Дружеството оперира, или от конкретни мерки и действия, които се изисква да бъдат предприети от регулатора или законодателя.

Изпълнението на лицензионните ангажименти се контролира и потвърждава от държавата в лицето на енергийния регулаторен орган. Този мониторинг често се осъществява в период, следващ този, в който ангажиментите се изпълняват. Съгласно нормативната среда, регулаторът има право да поиска корективни мерки в случаите, когато се отчете отклонение от поетите задължения. Съществува риск от потенциални задължения по лицензионната дейност за периода до 31 декември 2013, докато Регулаторът не потвърди правилното изпълнение на лицензионните ангажименти на Дружеството за тези периоди.

Като цяло ръководството на Дружеството счита рискът от изтичане на финансови ресурси по повод на възможно установяване на неизпълнение на лицензионни ангажименти, различни от изброените в бележка 28 *Провизии* като нисък (под 50%).

Условни пасиви, свързани с данъчни задължения

Съответните данъчни периоди на Дружеството могат да бъдат обект на проверка от данъчните органи до изтичането на 5 години от края на годината, в която е подадена декларация или е следвало да бъде подадена декларация, като могат да бъдат наложени допълнителни данъчни задължения или глоби съобразно интерпретирането на данъчното законодателство. На ръководството на Дружеството не са известни обстоятелства, които биха могли да доведат до възникване на допълнителни съществени задължения в тази област. Последната данъчна проверка на Дружеството по Закона за корпоративно подоходно облагане започна през 2012г. и обхваща периода от 1 януари 2007 до 31 декември 2012 г., а за данък върху добавената стойност последната данъчна проверка започна през 2012г и обхваща периода от 1 октомври 2008 до 30 септември 2013 г. Към 31 декември 2013г. данъчните проверки на се приключили.

35. Събития след датата на финансовия отчет

За периода от 1 януари 2014г до датата на приемане на финансовия отчет се случиха следните събития, които трябва да бъдат оповестени:

Стартираха проверки от следните институции:

- проверка от АДФИ;
- проверка от НАП;
- проверка от ДКЕВР

Към датата на одобрение за издаване на този финансов отчет въпросните проверки все още не са приключили със заключение.

Решение на ДКЕВР за утвърждаване на окончателни цени за достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи:

С решение № Ц - 6 от 13.03.2014 г. Регулаторът наложи окончателна цена, която трябва да бъде заплащана от производители за достъп до разпределителната и преносната мрежа. Цена достъп се заплаща от производители на емергия от фотоволтаични и вятърни централи. Цената е определена на 2.45 лв/МВтч, за да покрие разходите на системния оператор (ЕСО) и 0.00 лв/МВтч, за електроразпределителното дружество ЕВН ЕР. Задължението за заплащане на цена достъп следва да се приложи ретроспективно за ВЕИ производителите, за които не е налично решение на ВАС, което да постановява, че временната цена е отменена.

36. База за измерване

Този финансов отчет е изготвен на базата на историческата стойност, с изключение на следните позиции, които се измерват по алтернативна база към всяка отчетна дата:

- провизии, които са представени по настояща стойност на задължението
- задължението по плана за дефинирани доходи, което е представено по настояща стойност на задължението за дефинирани доходи

37. Значими счетоводни политики

Значимите счетоводни политики, представени по-долу, са прилагани последователно във всички представени периоди.

(а) Приходи

(i) Пренос и разпределение на електрическа енергия

Приход от пренос и разпределение на електрическа енергия се признава в отчета за всеобхватния доход за пренесената електрическа енергия по електроразпределителната мрежа на Дружеството до обекта на клиентите. Тя се измерва със средства за търговско измерване, вписани в държавния регистър на одобрените за страната типове средства за търговско измерване.

Приходът се измерва на база количествата консумирана електрическа енергия от клиентите и цена за достъп до разпределителната мрежа, цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на средно напрежение и цена за пренос на електрическа енергия през разпределителна мрежа на ниско напрежение, които се определят от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране и са валидни за съответните ценови периоди от даден регулаторен период. Ценовият период е едногодишен и започва от 1 юли на календарната година.

(ii) Услуги

Приходите от предоставени услуги се признават пропорционално на степента на завършеност на сделката към отчетната дата. Степента на завършеност обикновено се определя чрез анализ на извършената работа. Когато услугите, уредени от едно споразумение се предоставят в различни отчетни периоди, тогава задълженията се отнасят съответно по справедлива стойност към услугите.

Когато резултатът от сделката не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколкото признатите разходи са възстановими.

Приходът се оценява по справедливата стойност на подлежащото на получаване или на вземането, нетно от отстъпки, и количествени рабати.

(iii) Приходи от присъединяване

Дружеството получава от своите клиенти възнаграждение за изграждане на съоръжения за присъединяване на клиента към електрическата разпределителна мрежа.

Сумите, получени от присъединявания на оборудване към разпределителната мрежа се признават като разсрочен приход.

Приход се признава за периода на очаквания полезен живот на изградения актив използван за непрекъсната доставка на услуги (пренос и доставка на енергия). Дружеството има бъдещо задължение за предоставяне на непрекъсната услуга като част от договора с клиента, както и в съответствие с лицензията.

Направен е анализ по отношение на различните разходни компоненти в процеса на присъединяване, който показа, че най-съществени са разходите за кабели. Очакваният полезен живот на кабелите е 25 години и същият се използва при признаване на приходите.

Описаната по-горе счетоводна политика съответства на Разяснение 18 на Комисията за разяснение по МСФО *Трансфер на активи от клиенти*.

37. Значими счетоводни политики (продължение)

(а) Приходи (продължение)

(iv) Комисионни приходи и разходи

Когато Дружеството действа в качеството си на агент, а не на принципал по дадена транзакция, признатият приход е нетната сума на комисионната получена от Дружеството.

(v) Приходи от наеми

Приходите от наеми се признават в печалби и загуби по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема. Приходи от наем се признават като други приходи.

(б) Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства. Приход от лихви се признава в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва.

Финансовите разходи включват разходи за лихви по заеми, ефекти от олихвяване на провизии, следствие на приближаване с един период на датата, определена за реализиране за провизии и лихви върху задължения за доходи на персонала по дефинирани доходи.

Разходи по заеми, които не могат да се отнесат пряко към придобиването на отговарящ на условията актив, се признават в печалби и загуби като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база.

(в) Чуждестранна валута

(i) Сделки в чуждестранна валута

Операциите в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Печалба или загуба от курсови разлики, произтичащи от парични позиции, е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода, и амортизираната стойност в чуждестранна валута, превалутирана по курса в края на периода.

Непарични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по историческа цена, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към датата на сделката.

Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута, се отчитат в печалби и загуби.

(г) Доходи на наети лица

(i) Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават като възнаграждения за персонала в печалби и загуби през периодите, за които персоналът предоставя своите услуги. Вноските по план с дефинирани вноски, които са дължими повече от 12 месеца след края на периода на предоставяне на услугите от служителите, се дисконтират до настоящата им стойност.

37. Значими счетоводни политики (продължение)

(г) Доходи на наети лица (продължение)

(ii) Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Дружеството за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ и чл. 39 от Колективния трудов договор, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати.

В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране в предприятието или в сферата на енергетиката, обезщетението е в размер на десет месечни брутни работни заплати в случай на прекратяване до 30 дни след придобиване на право на пенсия, и шест брутни работни заплати, в случай на прекратяване на трудовия договор след повече от 30 дни от датата на придобиване на право на пенсия.

Към датата на отчета мениджмънтът на Дружеството оценява приблизителната стойност на потенциалните разходи за всеки служител на базата на изчисления направени от лицензиран актюер, чрез използване на кредитния метод за прогнозираните единици. Оценената стойност на задължението и основните предположения, на база на които е калкулирано задължението са показани в поясненията към финансовите отчети, в бележка 27.

Дружеството признава всички актюерски печалби и загуби, възникващи от плана за дефинирани доходи, в друг всеобхватен доход и всички разходи, възникващи от плана за дефинирани доходи, в разходи за персонала в печалби и загуби.

(iii) Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Дружеството се е ангажирало ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане.

Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Дружеството е отправило официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

(iv) Краткосрочни доходи на персонала

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно.

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

37. Значими счетоводни политики (продължение)

(д) Данък върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки, влезли в сила или по същество въведени към отчетната дата и всички корекции за дължими данъци за предходни години.

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, признати в финансовия отчет, и сумите, използвани за данъчни цели.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила или са въведени по същество към отчетната дата.

При определянето на текущия и отсрочения данък Дружеството взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Дружеството смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Дружеството да промени своите преценки

за адекватността на съществуващите данъчни задължения. Такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода когато такова определяне бъде направено.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само ако има законово право за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви и те се отнасят до данъци, наложени от едни и същи данъчни власти.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и приспадащи се временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущите и отсрочените данъци Дружеството използва счетоводната база, описана в бележка 37.

(е) Материални запаси

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се отчита на принципа на средно претеглена цена и включва разходи по придобиване на материалните запаси, производство или разходи за преработка и други разходи, направени за привеждането им в настоящето местоположение и състояние.

Нетната реализируема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

Принципно се счита, че материалните запаси са обездвижени, ако не са влезли в употреба повече от 365 дни и подлежат на обезценка. Само в случаите, в които може да се докаже чрез техническа експертиза, че конкретен материален запас ще се използва по-рядко от веднъж годишно, той не се обезценява.

37. Значими счетоводни политики (продължение)

(ж) Нетекущи активи, държани за продажба

Нетекущи активи, или групи за изваждане от употреба, съставени от активите и пасивите, чиято стойност се очаква да бъде възстановена основно чрез продажба, а не чрез продължаваща употреба, са класифицирани като държани за продажба. Непосредствено преди класифициране като държани за продажба, активите или компонентите на група за изваждане от употреба, се оценяват в съответствие със счетоводните политики на Дружеството. След това обикновено активите, или групата за изваждане от употреба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност и справедливата стойност, намалена с разходите за продажба. Всяка загуба от обезценка на група за изваждане от употреба се разпределя към активите и пасивите на пропорционална основа, с изключението, че загуба не се разпределя за материалните запаси, финансови активи, отсрочени данъчни активи,, които продължават да се отчитат в съответствие със счетоводните политики на Дружеството. Загуби от обезценка при първоначално класифициране като държани за продажба и последващи печалби или загуби от преоценка, се признават в печалби и загуби. Печалбите не се признават на стойност по-голяма от кумулативната загуба от обезценка.

След като веднъж са класифицирани като държани за продажба, нематериалните активи и имотите, машините, съоръженията и оборудването не се амортизират.

(з) Имоти, машини, съоръжения и оборудване

(i) Признаване и оценка

Имоти, машини, съоръжения и оборудване се оценяват по цена на придобиване намалена с разходите за амортизация и натрупани разходи за обезценка.

Цената на придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване включва разходи, които се отнасят директно до придобиването на активите. Стойността на активите придобити по стопански начин включва разходи за материали и трудови възнаграждения, както и други директно отнасящи се преки разходи за привеждането на актива в работно състояние за предвидената му употреба, разходите за демонтаж и преместване на актива и възстановяване на площадката, на която са разположени, както и капитализирани разходи за лихви. Закупен софтуер, който е неразделна част от функционалността на свързано оборудване се капитализира като част от стойността на оборудването.

Когато в имоти, машини, съоръжения и оборудване се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Печалби и загуби от продадени имоти, машини, съоръжения и оборудване се определят при сравнение на полученото от продажбата с балансовата стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване и се признава нетно в печалби или загуби като други оперативни приходи.

(ii) Последващи разходи

Разходи, възникнали, за да се подмени част от актив от имотите, машините, съоръженията и оборудването се капитализират в стойността на актива, ако е вероятно тези разходи да доведат до бъдещи икономически изгоди за Дружеството и стойността им може да се определи надеждно. Балансовата стойност на заменения компонент се отписва. Всички други разходи се признават в печалби и загуби в момента на възникване.

37. Значими счетоводни политики (продължение)

(з) Имоти, машини, съоръжения и оборудване (продължение)

(iii) Амортизация

Имоти, машини, съоръжения и оборудване се амортизират от датата, на която са инсталирани и са готови за употреба или за придобитите по стопански начин, от датата на която актива е завършен и е готов за употреба.

Амортизацията се начислява върху амортизируемата стойност, представляваща цената на придобиване на актива, или друга стойност, заместваща цената на придобиване, намалена с възстановимата стойност. Амортизацията се признава в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на машини, съоръжения и оборудване, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива. Активи на лизинг се амортизират за по-краткия срок между полезния живот и лизинговия период, освен когато е достатъчно сигурно, че Дружеството ще придобие собственост в края на лизинговия период. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот за текущия и сравнителния период са както следва:

• Масивни сгради	25 години
• Временни сгради	6,67 години
• Предавателни устройства и съоръжения	25 години
• Трансформатори и оборудване в трафопостове	20 години
• Средства за търговско измерване	5 години
• Останали машини и оборудване	5 години
• Автомобили	5 години
• Други транспортни средства	10 години
• Компютърна техника	3 години
• Всички останали амортизируеми активи	6,67 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е подходящо.

(и) Нематериални активи

(i) Първоначална оценка

Нематериалните активи, придобити от Дружеството, които имат определен полезен живот се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходите се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в печалби и загуби в момента на тяхното възникване.

(iii) Амортизация

Амортизацията се начислява на база на отчетната стойност на нематериалните активи, намалена с остатъчната стойност.

Амортизацията се признава в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи, различни от репутация, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива.

Очакваните срокове на полезен живот за текущия и сравнителния период са както следва:

• Лицензии	в съответствие със срока на лицензията
• Софтуер	4 години
• Всички останали амортизируеми активи	6,67 години

37. Значими счетоводни политики (продължение)

(и) Нематериални активи (продължение)

(iii) Амортизация (продължение)

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е подходящо.

(й) Финансови инструменти

(i) Не-деривативни финансови активи

Дружеството първоначално признава заеми, вземания и депозити на датата, на която те са възникнали. Всички други финансови активи (включително активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби) се признават първоначално на тяхната дата на търгуване, на която Дружеството е станало страна по договорните условия на инструмента.

Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от актива са погасени или Дружеството прехвърли правата за получаване на договорените парични потоци от финансовия актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансовия актив са прехвърлени. Всяко участие в прехвърлен финансов актив, който е създаден или задържан от Дружеството, се признава като отделен актив или пасив.

Финансови активи и пасиви се нетират и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Дружеството има следните недеривативни финансови активи: заеми и вземания.

Заеми и вземания

Заеми и вземания са финансови активи с фиксирани или договорени плащания, които не се котират на активен пазар. Такива активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс пряко съотносими разходи по сделката. След първоначално признаване заеми и вземания се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент, намалена със загуби от обезценка.

Вземания по договор за факторинг

По силата на договор за факторинг, без регрес, Дружеството става притежател на еднократни или периодични парични вземания, произтичащи от доставка на стоки или предоставяне на услуги. Вземанията възникнали от факторинг се отнасят към групата на заеми и вземанията, с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар.

Дружеството признава вземанията си по факторинг в зависимост от степента на поетите рискове и ползи, свързани със собствеността на прехвърлените активи.

Прехвърляне на финансов актив е налице, когато е изпълнено едно от следните условия:

- прехвърлени са договорните права за получаване на паричните потоци от финансовия актив, или
- запазени са договорните права за получаване на паричните потоци от финансовия актив, но е поето договорно задължение за плащане на тези парични потоци на един или повече получатели в споразумение, когато и само когато е изпълнено всяко от следните три условия:
  - дружеството няма задължение да плаща суми на крайните получатели, освен ако не събира еквивалентни суми от първоначалния актив;
  - на Дружеството се забранява от условията на договора за прехвърляне да продава или залага първоначалния актив;
  - Дружеството има задължение да върне всички парични потоци, които събира от името на крайните получатели без съществено отлагане.

37. Значими счетоводни политики (продължение)

(й) Финансови инструменти (продължение)

При договори за факторинг без регрес, клиентът по договора прехвърля в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността на върху финансовия актив. Дружеството в този случай признава и отчита във финансовия отчет прехвърленото вземане в целия му размер като финансов актив.

По договори за факторинг с регрес, рискът от прехвърления актив е задържан от предприятието – клиент по договора. Прехвърлянето на вземането в този случай не е достатъчно условие за отписването на продадения финансов инструмент при предприятието – клиент по договор за факторинг.

Пари и парични еквиваленти

Пари и парични еквиваленти включват парични наличности и депозити на виждане с първоначален матуритет от три месеца или по-малко от датата на придобиване, които са свързани с незначителен риск от промяна в справедливата им стойност и се използват от Дружеството за управление на краткосрочни ангажименти.

Пари и парични еквиваленти включват салдата на касовите наличности, разплащателни сметки и краткосрочни депозити.

(ii) Не-деривативни финансови пасиви

Дружеството първоначално признава издадени дългови ценни книги и подчинени задължения на датата на която са възникнали. Всички други финансови пасиви (включително такива определени като отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби) се признават първоначално на тяхната дата на търгуване, на която Дружеството е станало страна по договорните условия на инструмента.

Дружеството отписва финансов пасив когато неговите договорни задължения са изпълнени или са отменени, или не са валидни повече.

Финансови активи и пасиви се нетират и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Дружеството има следните недеривативни финансови пасиви: заеми от свързани лица, и търговски и други задължения. Такива финансови пасиви се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване тези финансови пасиви се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Други финансови пасиви включват: заеми от свързани лица, търговски и други задължения и овърдрафт (ако има усвоен).

Банковите овърдрафти (ако има усвоени), които са платими при поискване и формират неразделна част от управлението на паричните наличности на Дружеството, се включват като компонент на пари и парични еквиваленти за целите на изготвянето на отчета за паричните потоци.

(iii) Акционерен капитал

Обикновени акции

Акционерният капитал на Дружеството е представен по историческа стойност към датата на регистрация. Пределните разходи пряко свързани с издаването на обикновените акции се признават като намаление на собствения капитал, нетно от всички данъчни ефекти.

37. Значими счетоводни политики (продължение)

(к) Обезценка

(i) Не-деривативни финансови активи

Финансов актив, който не се отчита по справедлива стойност в печалби и загуби, се преразглежда към всяка отчетна дата, за да се прецени дали не съществуват обективни доказателства за обезценка. Един финансов актив е обезценен ако има обективни доказателства за обезценка в резултат от едно или повече събития, възникнали след първоначалното признаване на актива, и това събитие на загуба е засегнало очакваните бъдещи парични потоци от този актив, което може да бъде надеждно оценено.

Обективно доказателство, че финансов актив е обезценен включва неизпълнение или просрочие от длъжника, преструктуриране на задължението към дружеството при условия, които дружеството иначе не би разглеждало, индикации, че длъжник ще изпадне в несъстоятелност, неблагоприятни промени в статуса на плащания на длъжник, икономически условия, които водят до неизпълнение.

Финансови активи отчитани по амортизирана стойност

Дружеството взима предвид доказателства за обезценка на вземания както за конкретен актив, така и на колективно равнище. Всички индивидуално значими активи се проверяват за специфична обезценка. Тези, за които няма специфична обезценка, след това се проверяват колективно за обезценка, която е възникнала, но все още не е идентифицирана. Активите, които не са индивидуално значими, се проверяват колективно за обезценка като се групирани заедно активи, със сходни характеристики на риска.

При проверката на колективно ниво за обезценка, Дружеството използва историческите тенденции на вероятността за неизпълнение, времето за възстановяване и размера на възникналите загуби, коригирани с преценката на ръководството дали текущите икономически и кредитни условия са такива, че е вероятно реалните загуби да бъдат по-големи или по-малки от предполаганите на базата на историческите тенденции.

Загубата от обезценка за финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, се изчислява като разликата между неговата отчетна стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Загуба от обезценка се признава в печалби и загуби и се отразява в коректива сметка, намаляваща вземанията. Когато събитие настъпило след признаването на обезценка, намалява загубата от обезценка, това намаление се отразява обратно през печалби и загуби.

(ii) Нефинансови активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Дружеството, различни от отсрочени данъчни активи, се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. За нематериални активи с неопределен полезен живот, или които още не са готови за употреба, възстановимата стойност се определя на всяка година по едно и също време. Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или обект, генериращ парични потоци (ОГПП), част от която е той, превишава неговата възстановима стойност.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП, е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП. За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и специфичния за актива или ОГПП риск.

37. Значими счетоводни политики (продължение)

(к) Обезценка (продължение)

Загуби от обезценка се признават в печалби и загуби. Загуби от обезценка признати за ОГПП се разпределят така, че да намалят отчетните стойности на активите в обекта пропорционално.

Загуба от обезценка, призната в предходни периоди, се проверява на всяка отчетна дата за индикации, че загубата е намалена или вече не съществува. Загуба от обезценка се възстановява обратно, ако е имало промяна в приблизителните оценки, използвани за определяне на възстановимата стойност. Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

(л) Провизии

Провизия се признава в случаите, когато Дружеството в резултат от минали събития има правно или конструктивно задължение, което е надеждно измеримо, и е вероятно погасяването му да се осъществи за сметка на изходящ поток от икономически ползи. Провизиите се определят чрез дисконтиране на очаквани бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

(i) Провизия за съдебни задължения

Основание за начисляването е съществуващото правно задължение за заведени съдебни дела в резултат на минали събития. Оценката на провизията е извършена от юристите на Дружеството на база на всички налични факти и обстоятелства за очакваните изходящи парични потоци за погасяване на задълженията, ако Дружеството бъде осъдено да изпълни.

(ii) Провизия за възстановяване на околната среда

Провизия за нерешени екологични проблеми се признава във връзка със замърсяване на околната среда (почви), произтичащи от стопанисвани от Дружеството съоръжения. Провизията е начислена въз основа на доклад от интернационална акредитирана лаборатория за изпитания и контрол MAPAG, специализирана в анализ на околната среда и оценките на нерешени екологични проблеми, и анализ извършен от експерти на Дружеството на база на бюджети и дългосрочни прогнози за дейностите по саниране на замърсявания.

(iii) Провизия цена на достъп до чужди уредби и съоръжения

В извършваната дейност по разпределяне на електрическа енергия, Дружеството ползва обекти и съоръжения собственост на трети лица като разпределянето на електрическа енергия става освен до собственика и до други клиенти. Възмездното ползване на тези обекти, собственост на трети лица е уредено в чл. 117, ал.1 от Закона за енергетиката. В Дружеството е направен анализ за наличието на подобни съоръжения, въз основа на което е изчислена провизия за правно задължение за заплащане на цена за достъп до чужди уредби и съоръжения.

Провизия за цена на достъп се признава на основание "Методика за определяне на цените за предоставен достъп на преносно или разпределително предприятие от потребители през собствените им уредби и/или съоръжения до други потребители за целите на преобразуването и преноса на електрическа енергия, на преноса на топлинна енергия и на преноса на природен газ", одобрена от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране на основание чл. 117 ал.7 от Закона за енергетиката с решение по протокол No 49/15.07.2004 г. т. 2. В.

37. Значими счетоводни политики (продължение)

(л) Провизии (продължение)

(iv) Провизия за съоръжения, изградени без разрешение за ползване и/или без право на строеж

Провизия за съоръжения, изградени без разрешение за ползване и/или без право на строеж е начислена на база вече издадени и влезли в сила наказателни постановления и актове за установяване на административни нарушения за различни части от лицензионната територия на дружеството от компетентните органи (РДНСК). Извършен е задълбочен анализ на случаите, в които има осъществени незаконни строежи. Провизията е начислена на база на очакваните изходящи парични потоци предвид оценка на искове от общините за наличието на подобни съоръжения, както и предвид продължителността на евентуалните съдебни процедури.

(v) Провизия за корекция на фактури на потенциални директни клиенти

С решение No Ц -021 от 26.06.2008 г. на ДКЕВР беше направена и структурна промяна в цените, които включват: цена достъп до електроразпределителната мрежа; цена пренос средно напрежение; цена пренос ниско напрежение. Така определените цени предполагат, че клиенти със собствени съоръжения, които са директно присъединени към подстанция, трябва да заплащат само цена достъп. От 1 юли 2008 г. стартира процес за уточняване на клиентите със собствени съоръжения, директно присъединени към подстанциите. Голяма част от клиентите, за които се предполага, че притежават собствени съоръжения, но все още не са доказали собствеността се третират като индиректни до момента на доказване на собствеността.

За покриване на бъдещите ресурси за корекция на събраните вече такси от клиентите, което може да стане във всеки един момент след предоставяне на необходимите документи, е начислена провизия, калкулирана на базата на осреднени приходи от клиентите, недоказали собствеността си.

(vi) Провизия за санкции

Провизия за санкции се начислява за потенциални неизпълнения на задължения на Дружеството съгласно Общите условия по договори с клиенти. Ръководството на дружеството изготвя анализ на очакваните изходящи парични потоци, които биха възникнали във връзка с потенциални санкции по тези и подобни нарушения и признава провизия, при преценка на вероятност за санкция над 50%.

37. Значими счетоводни политики (продължение)

(л) Провизии (продължение)

(vii) Провизия за реактивна енергия

Съгласно чл. 7 ал. 1 на Наредбата за регулиране цените на електрическата енергия разпределителните предприятия са посочени като задължени лица, които следва да заплащат надбавка върху стойността на активната електрическа енергия в зависимост от използваната реактивна електрическа енергия за всеки петнадесетминутен интервал, при който факторът на мощността е по-малък от 0,9. На местата на търговско измерване преминава активна електрическа енергия, предназначена за клиентите на крайния снабдител, за клиенти на свободния пазар, за клиенти на обществения доставчик (пряко присъединени в подстанции), за собствените нужди и технологичните разходи на Дружеството. В следствие на това, ЕВН България Разпределение се явява потребител само и единствено за активната електрическа енергия, закупена за покриване на технологичния си разход. В чл. 7 ал. 4 и 5 в кръга на задължените лица, които заплащат надбавка за използваното/отдаденото количество реактивна електрическа енергия, са посочени единствено ползвателите с предоставена електрическа мощност 100 кВт и повече, а разпределителните предприятия и производителите не са включени като такива. С оглед на изложените основания ЕВН ЕР оспорва издадените от ЕСО ЕАД фактури за използвана и отдадена реактивна електрическа енергия до фактическото изясняване на ситуацията по прилагане на цитираните разпоредби.

(viii) Провизия за върната енергия

За количествата върната електрическа енергия, Дружеството получава фактури за начислена такса достъп и пренос, съответно от Електроенергиен системен оператор ЕАД и Национална електрическа компания ЕАД. Съгласно чл. 29 от действащите Правила за търговия с електрическа енергия разпределителното предприятие заплаща на електроенергийния системен оператор цената за достъп, съответно на преносното предприятие цената за пренос, за цялото количество електрическа енергия, постъпило от преносната в разпределителната мрежа.

Ръководството счита, че Дружеството не закупува услугите пренос и достъп от НЕК ЕАД и ЕСО ЕАД, а само и единствено събира и възстановява на тези дружества фактурираните суми от крайните клиенти на база на реални продажби на електрическа енергия. Във връзка с това Дружеството оспорва издадените от НЕК ЕАД и ЕСО ЕАД фактури за цена за пренос и достъп върху върната енергия от разпределителната към преносната мрежа.

Ръководството е оценило вероятността за бъдещи вероятни изходящи потоци, в случай, че регулаторния орган не уважи претенциите на Дружеството и е признало разход за провизия до размера на оспорваните фактури.

(ix) Провизия за преки клиенти

Съгласно т.48 от Указания за образуване на цените за пренос на електрическа енергия през електроразпределителните мрежи при регулиране чрез метода „горна граница на приходи", цената за достъп до разпределителната мрежа, се определя като единна за всички потребители присъединени на средно и ниско напрежение. В т. 50 от същите условия е определено, че цената за достъп до разпределителната мрежа се заплаща от всички потребители, присъединени на средно и ниско напрежение.

Предвид възникнали претенции от клиенти на Дружеството, присъединени директно към преносната мрежа и влезли в сила съдебни решения регламентиращи, че тези клиенти не дължат такса достъп до електроразпределителната мрежа на Дружеството, последното е направило оценка на съществуващите потенциални задължения към тези клиенти на база събрани такси достъп въз основа на тази оценка е начислена провизия.

37. Значими счетоводни политики (продължение)

(м) Лизинг

(i) Плащания по лизингови договори

Плащанията по оперативен лизинг се признават в печалби и загуби на база линейния метод за периода на лизинговия договор. Получени допълнителни плащания се признават като неразделна част от общите лизингови разходи през периода на договора.

Минималните лизингови вноски по финансов лизинг се разпределят между финансови разходи и намаляване на неуредените задължения. Финансовите разходи се разпределят към всеки период за времето на лизинговия срок така, че да се постигне постоянен периодичен лихвен процент на остатъка от задължението.

(н) Отчитане на транзакции по фактуриране на временна цена за достъп до мрежата

При производството на ел.енергия от възобновяеми източници се създават разходи главно свързани с поддържането на системата (студен резерв и други). ЕСО като мрежови системен оператор има задачата да поддържа и управлява енергийната мрежа по начин, който да гарантира постоянни и безаварийни доставки на ток. Тъй като произведената енергия от ВЕИ се влияе от метрологичните условия, това допринася до допълнителни изисквания и усложнява задачата на ЕСО за балансиране на енергийната мрежа, което означава увеличени разходи за системния оператор. Икономическата логика е разходите предизвикани от даден потребител на системата да бъдат покрити от приходите на същия този потребител. От друга страна всеки призводител предизвиква разходи за съответния мрежови оператор, към които е присъединен, свързани с с разпределение, инспекция, поддръжка на мрежата, измерване и администарция.

Към 14 септември 2012 г. с решение N:Ц-33 на ДКЕВР („Решението") се потвърди задължението на всички потребители на мрежата за плащане на цена за достъп до мрежата или за правото да се използва мрежата. В резултат на това решение ВЕИ производителите бяха задължени да заплащат цена за достъп до преносна и разпределителна мрежа.

Към датата на Решението, не е била налична достатъчна и надеждна информация за точния размер на възникналите тежести (разходи) за оператора на електропреносната мрежа, както и за операторите на електроразпределителната мрежа. Поради това, въведената такса е регламентирана като временна и без да бъде индивидуализирана в частта на различните оператори (т.е. колко от нея е за оператора на електропреносната мрежа и колко за операторите на електроразпределителната мрежа).

На тази база, се създаде очакване чрез промяна в законовата уредба и допълнително указание от страна на ДКЕВР, приходите от ВЕИ цени за достъп да бъдат преразпределени, така че да покриват разходите свързани с тях, което на практика означава трансфериране на сумите от ЕВН ЕР към ЕСО.

Базирайки се на това, ЕВН ЕР има задължението за изходящите парични потоци, които да покриват сумите за цена достъп до мрежа. Прилагайки принципа за отчитане на подобен род транзакции (т.е. принципа на агентското взаимоотношение), които по своята същност се приравняват на тези при събиране на компонентите, свързани с добавките върху цената, тази част от събраната цена за достъп до мрежата се отчита на разчетна база и само ако има печалба за ЕВН ЕР (примерно под формата на комисионна), тя се отразява като приход в печалби и загуби.

Три-членен състав на Върховния Административен Съд (ВАС), издава решение в резултат на обжалване на група ВЕИ производители, като отменя решение No Ц-33 от 14 септември 2012 г. в частта, касаеща съответните производители. Решението на ВАС като първа инстанция е потвърдено през месец юни 2013 година от 5-членен състав на ВАС, чието решение е окончателно. В резултат на това към 31.12.2013г. ЕВН България Електроразпределение ЕАД представя задължение за възстановяване на цена достъп, събрана от тези производители, които са оспорвали съответната част на решение No Ц-33 от 14 септември 2012 г. на ДКЕВР и за които има решение на ВАС.

КПМГ България ООД
бул. "България" № 45/А
София 1404
България

Телефон +359 (2) 9697 300
Факс +359 (2) 9805 340
Ел. поща bg-office@kpmg.com
Интернет www.kpmg.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционера на
ЕВН България Електроразпределение ЕАД

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения от стр. 1 до стр. 62 финансов отчет на ЕВН България Електроразпределение ЕАД ("Дружеството"), включващ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2013 година, отчетите за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, за промените в собствения капитал и за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, и бележки, включващи обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския Съюз, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с изискванията на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури, с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че получените от нас одиторски доказателства са подходящи и достатъчни за формирането на база за изразяване на нашето одиторско мнение.

КПМГ България ООД, българско дружество с ограничена отговорност и фирма-членка на КПМГ мрежата от независими фирми-членки, филиали на КПМГ Интернешънъл Кооператив ("КПМГ Интернешънъл"), швейцарско юридическо лице.

Вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията ЕИК 040595851

IBAN BG06 RZBB 9155 1060 2664 18
BIC RZBBBGSF
Райфайзенбанк (България) ЕАД

Мнение

По наше мнение, финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2013 година, както и за неговите финансови резултати от дейността и за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския Съюз.

Параграф за обръщане на внимание

Без да квалифицираме нашето мнение, обръщаме внимание на:

1 Бележка 28 към финансовия отчет, която оповестява преизчисление на суми в съответстващите данни по отношение на провизии по санкции. Нашето мнение върху финансовия отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2012, издадено на 29 март 2013 година, беше квалифицирано по отношение на ограничения в получаването на достатъчни и уместни одит доказателства за статиите, обект на преизчисленията. Като част от нашия одит, ние извършихме одиторски процедури относно преизчисленията, описани в бележка 28, които са направени с цел коригиране на съответстващите данни. По наше мнение, тези корекции са уместни и са отчетени правилно.

2 Бележки 32 и 35 към финансовия отчет, които оповестяват факти и обстоятелства свързани с временни цени за достъп до преносната и разпределителната мрежа, които следваше да се заплащат от производителите от възобновяеми енергийни източници, ползващи се от преференциални покупни цени. ЕВН България Електроразпределение ЕАД прехвърля такива вземания на ЕВН България Електроснабдяване ЕАД чрез факторингови споразумения. Поради присъщите ограничения на фактите и обстоятелствата към датата, на която нашият одиторски доклад бе издаден върху финансовия отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2012, ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими някакви корекции във финансовото състояние, финансовите резултати, паричните потоци и промените в капитала на Дружеството към тази дата и нашият доклад бе съответно модифициран. Бележка 32 оповестява анализа и заключенията на ръководството на Дружеството, свързани с развитието на този въпрос и това, че не се налагат корекции в представените съответстващи данни. Като част от нашия одит, ние извършихме одиторски процедури относно достигнатите заключения за потвърждение на тяхната уместност.

Доклад по други правни и надзорни изисквания

Годишен доклад за дейността на Дружеството изготвен съгласно изискванията на чл. 33 от Закона за счетоводството

Съгласно изискванията на Закона за счетоводството, ние докладваме, че историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността на Дружеството, изготвен от ръководството съгласно чл. 33 от Закона за счетоводството, съответства във всички съществени аспекти на финансовата информация, която се съдържа в одитирания годишен финансов отчет на Дружеството към и за годината завършваща на 31 декември 2013 година. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността, който е одобрен от Съвета на директорите на Дружеството на 27 март 2014 година, се носи от ръководството на Дружеството.

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ София Рег. №045 "КПМГ - България" ООД

Мария Пенева
Управител

Цветелинка Колева
Регистриран одитор

КПМГ България ООД

София, 31 март 2014 година